ISKOLAI UTAK, PÁLYAUTAK

Az Educatio 2019/4. számához kapcsolódó konferencia

Lassan két évtizedes szokásunk, hogy az MSZT oktatásszociológiai szakosztály (http://oktatas.uni.hu) évi 6-7 konferenciájából négyet egy-egy Educatio (R) szám köré rendezünk - mégpedig nem konferenciafelhívásos rendszerben, hanem meghívott előadókkal.

A konferencia időpontja: 2019. szeptember 26.

Helyszín: ELTE PPK, VII. kerület, Kazinczy utca 23-25.

ELŐADÁSOK:

Bartus Tamás, Róbert Péter: Az első állástalálás képzési területi és intézményi különbségei. Bizonyítékok a DPR adataiból

Tanulmányunkban nappali tagozaton, BA vagy MA szinten abszolutóriumot szerzett hallgatók esetében vizsgáljuk az első állás megszerzését. Hipotéziseink szerint jobb kilátásokra számíthatnak 1) a mesterszakon, illetve 2) a számítástechnikai, műszaki területen végzettek, 3) a felsőoktatási intézmény

hatása pedig a bölcsészettudományi, gazdaságtudományi, társadalomtudományi területeken a legerősebb. Hipotéziseinket a Diplomás Pályakövetési Rendszer 2011–2015 hullámaival teszteljük. Eredményeink szerint 1) az MA vagy osztatlan képzést végzettek nagyobb eséllyel és gyorsabban találják meg az első állást; 2) a legjobb elhelyezkedési esélyekkel az informatikai és a pedagógus területen végzettek rendelkeznek; 3) a gazdaságtudományi, a művészeti és a társadalomtudományi képzési területeken az intézmény is jelentős mértékben befolyásolja az elhelyezkedési esélyeket. Az eredmények azt sugallják, hogy a diplomások képzése és a diplomás munkaerő iránti kereslet nem illeszkedik tökéletesen.

Kulcsszavak: munkaerőpiac, képzési terület, Diplomás Pályakövetési Rendszer

The present paper examines job fi nding rates and job search duration among university and college graduates with pre-degree certifi cate. We hypothesize that labour market success is relatively high 1) among master-level graduates, 2) in informatics and technical fi elds 3), and the eff ect of institutions is the strongest in the fi elds of humanities, economics and business and social sciences. We test our hypotheses using the 2011–2015 waves of Graduate Tracer Survey. We fi nd that 1) master-level graduates are more successful in terms of getting a job and search duration than bachelor-level graduates; 2) graduates in the fi elds of informatics and pedagogy face the best labour market prospects; and 3) the institution of graduation has the largest

eff ects in the fi elds of economics and business, arts and social sciences. We argue that these results indicate incongruence between studies and the labour market needs.

Keywords: labour market, field of education, Graduate Tracer Survey

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=9_9ohVLWU_4&feature=youtu.be

Czakó Andrea, Felvinczi Katalin, Németh Lilla: A felsőfokú képzés befejezésére irányuló szándék előrejelzői

Kutatásaink során arra teszünk kísérletet, hogy megalkossuk a felsőfokú képzés befejezésére irányuló szándéknak, illetve a képzés tényleges elvégzésének prediktív modelljét. Megvizsgáltuk, hogy az egyetemi képzés első két félévére vonatkozó, a tanulmányi rendszerből elérhető előmeneteli és személyes adatok, illetve online kérdőíves vizsgálataink során feltárt pszichológiai sajátosságok, motivációs változók, továbbá a képzéssel való elégedettség közül melyek bizonyulhatnak hasznosnak a felsőfokú képzés végzettség nélkül történő félbehagyásának előrejelzésében. Vizsgálatunk kiterjedt a képzés befejezésére irányuló szándék és a képzés folytatásával potenciálisan összefüggő szocioökonómiai tényezők elemzésére is.

Kulcsszavak: tanulmányi sikeresség, felsőfokú képzésben való bennmaradás, pszichológiai háttérváltozók

In our researches we have aimed to create predictive models of academic success and intention to persist in a higher education program. Several administrative data – both individual and educational – from the first two semesters of university education together with numerous other variables (such as psychological and motivational factors, and satisfaction with the training) were analyzed in order to assess which of these could be useful in predicting academic success or failure (dropout) in the course of higher education training program. Socioeconomic variables that were supposed to correlate with the intention of accomplishing higher education program were also analyzed.

Keywords: academic success, higher education retention, psychological variables

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=MM5HLuNK0C0&feature=youtu.be

Fehérvári Anikó, Szemerszki Marianna: Tanulási utak a közoktatásban és a felsőoktatásban

A tanulmány nemzetközi összefüggésben bemutatja azokat a továbbhaladással összefüggő trendeket és megközelítéseket, amelyek a kétezres évek eleje óta jelen vannak a magyar oktatásban. Kiemelten foglalkozik a lemorzsolódás, korai iskolaelhagyás jelenségével, azok oktatáspolitikai vetületével, valamint a tanulók, szülők továbbtanulási preferenciáival. Emellett az írás kitér a felsőoktatási trendekre, változásokra, hogyan alakult a felsőoktatáshoz való hozzáférés az ezredforduló óta, illetve milyen tipikus mintázatai vannak a felsőfokú továbbtanulásnak, a képzésben való továbbhaladásnak. A tanulmány foglalkozik a felsőfokú tanulmányok melletti kitartás és a lemorzsolódás jelenségének vizsgálati lehetőségeivel is.

Kulcsszavak: közoktatás, felsőoktatás, tanulási utak, képzésben való részvétel

There have been many changes in developed countries in the last decades that have an impact on learning paths. This study focuses on the trends of learning pathways in Hungary since the early 2000s in an international context. It identifi es the phenomenon of early school leaving and dropout, their educational policy implications and observes students' and parents' preferences. In addition, the paper discusses trends and changes in higher education, how access to higher education has evolved since the turn of the millennium and

describes the typical patterns of tertiary education. Persistence in higher education and the phenomenon of drop-out are also discussed.

Keywords: public education, higher education, learning paths, enrolment rate in education

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=fBhFqv2xTXY&feature=youtu.be

Molnár Gyöngyvér: A felsőoktatási tanulmányi alkalmasság értékelésére kidolgozott rendszer a Szegedi Tudományegyetemen

A tanulmány a Szegedi Tudományegyetemen 2015–2018 között megvalósult bemeneti kompetenciamérések elméleti és módszertani kereteit, valamint főbb eredményeit ismerteti. Az elemzések alapján megállapítható, hogy kidolgozható egy olyan kognitív és aff ektív területeket is átfogó számítógép-alapú értékelési rendszer, amely azonnali visszacsatolás mellett alkalmas annak megállapítására, hogy a hallgatók milyen induló tudásszinttel, illetve motivációval kezdik meg egyetemi tanulmányaikat. Az eredmények amellett, hogy személyre szóló visszajelzést adnak a hallgatóknak egyéni erősségeikről és fejlesztendő területeikről, hozzájárulnak a tanulmányi

eredményességet javító egyetemi és kari szintű stratégiák kidolgozásához.

Kulcsszavak: felsőoktatás, kompetenciamérés, számítógép-alapú tesztelés, egyetemi felvételi

The study reports on the theoretical and methodological frameworks for competence assessments conducted among students entering the University of Szeged (Hungary) between 2015 and 2018. It also discusses the main results of those assessments. Based on our analyses, it is clearly possible to develop a computer-based assessment system covering both cognitive and aff ective areas to determine initial knowledge level and motivation among those commencing their university studies as well as providing immediate feedback. In addition to supplying students with personalized comments on individual strengths and areas for improvement, the results contribute to the development of faculty-level strategies to improve scholastic achievement.

Keywords: higher education, competence assessment, technology-based assessment, university admissions

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=9JtjoIwlia8&feature=youtu.be

Hörich Balázs: Tanulási utak a társadalmi háttér függvényében

A tanulmányban a közoktatásban részt vevő tanulók tanulási útjait mutatom be két tipizálási logika mentén. Egyrészt a tovább haladás folytonosságát, másrészt a teljesítmény és a társadalmi háttér alapján kialakított tanulócsoportok pályaútját követem a 6. évfolyamtól a 10. évfolyamig. A bináris logisztikus regresszióelemzés rámutatott arra, hogy a vizsgált tanulócsoportok markánsan különböznek egymástól intézményi háttér, teljesítmény, szociális háttér, tanulási nehézségek és származási jellemzők szerint. Az egyes csoportok között a középfokú továbbhaladás irányait tekintve is nagy eltérések láthatók, ráadásul ezeket inkább a társadalmi háttérre, mintsem a teljesítményre lehet visszavezetni. Az elemzés alapját az Országos Kompetenciamérés 2011–2017. éves felméréseinek összefűzött tanulói adatbázisa adja.

Kulcsszavak: tanulási utak, közoktatás, társadalmi háttér, lemorzsolódás, reziliencia, OKM

In the study, I present the learning paths of learners taking part in public education along two categorisational logics. On the one hand, I follow the continuity of progress, and on the other hand, the paths of groups based on performance and social background from grade 6 to grade 10. Th e binary logistic regression analysis showed that the study groups diff ered signifi cantly in terms of institutional background, performance, social background, learning diffi culties and (characteristics of) origin. There are also large differences

between the groups regarding the direction of secondary education, which can be traced back to the social background rather than the performance. The bases of the analysis are the linked student databases of Hungarian National Assessment of Basic Competencies 2011–2017.

Keywords: learning paths, public education, social background, drop-out, resilience, NABC

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=tqroQsbFbdM&feature=youtu.be

Makó Ágnes: A szakképzett pályakezdők munkaerőpiaci pályájának követése

Tanulmányunkban arra keressük a választ, hogy a szakképzésből kikerülő fi atalok a végzés után milyen karrierutat járnak be, milyen munkaerőpiaci státuszmintázatok azonosíthatók körükben. Vizsgálatunk alapját az MKIK GVI szakképzési pályakövetéses vizsgálatának összekapcsolt adatbázisa adta, mely lehetővé tette a szakképzésben végzettek 2017 júniusa és 2018 decembere közötti pályaútjának havi szintű elemzését. A vizsgált időszakban öt munkaerőpiaci státuszt azonosítottunk: dolgozó, munka mellett tanuló, tanuló, munkanélküli, gyermekvállalás miatt inaktív. A szakképzéskutatásokban eddig még nem alkalmazott szekvenciaanalízis segítségével a havi státuszok alapján

kísérletet tettünk tipikus pályaútmintázatok megragadására. Az elemzés eredményeként öt csoportot (klasztert) tudtunk megkülönböztetni: a tanulók, a munkaerőpiacra lépők, a munkavégzéssel párhuzamosan tanulmányokat folytatók, a dolgozók, valamint a munkanélküliek/inaktívak csoportjait. A csoportok háttérváltozók szerinti elemzése a hátrányok koncentrálódására és újratermelődésére mutat rá: a munkanélküliek, inaktívak helyzetét alapvetően meghatározzák családjuk kedvezőtlen szocioökonómiai körülményei.

Kulcsszavak: szakképzés, pályakövetéses vizsgálat, szekvenciaanalízis

In this paper career paths and labour market status patterns are examined among young skilled workers after leaving vocational school. The base of the examination is the merged database of a panel survey by IEER that allows the analysis of monthly labour market situation of vocational school graduates between June 2017 and December 2018. Five labour market statuses were identifi ed in the examined period: employed, working-andstudying, student, unemployed, and inactive. Sequence analysis, a new method in vocational education research was used to explore typical career patterns based on monthly labour market data. As a result fi ve clusters can be distinguished: students, entrants to the labour market, working-and-studying, employees, and unemployed/inactive. The analysis of these clusters shows the concentration and reproduction of disadvantages: the situation of the

unemployed and inactive groups is determined by the unfavourable socio-economic circumstances of their family.

Keywords: vocational education, panel survey, sequence analysis

VIDEÓANYAG:

https://www.youtube.com/watch?v=o2yU37SRh_8&feature=youtu.be

Educatio 2019/4, Iskolai utak és pályautak

TANULMÁNYOK:

SZEMLE: